

Lankesisk journalist drar Sveriges ambassad i Colombo inför rätta

SYDASIEN har tidigare rapporterat om ett irriterat meningsutbyte mellan personal vid Sveriges ambassad i Colombo och en grupp journalister från Sri Lanka.

I efterspelet anklagade visumhandläggaren Gunilla Fernando journalisten S.H.A. Careem för att ha "haft en illegal visering eller något".

Careem har nu ställt ett ultimatum:

– Jag har redan kontaktat advokat ifall ambassaden inte ber om ursäkt.

Men på ambassaden minns ingen vad som sades och väljer att stoppa huvudet i sanden istället för att be om ursäkt.

S.H.A. Careem blev mycket upprörd när han fick veta vad visumhandläggaren Gunilla Fernando hade sagt i SYDASIEN 2/03. I artikeln berättades om ett irriterat möte mellan en grupp journalister och personal vid Sveriges ambassad i Colombo.

SYDASIENs **Thomas Bibin** ringde upp visumhandläggaren Gunilla Fernando. Här är ett utdrag ur den bandade intervjun:

En person pekar ut dig. Hon heter Zanita Careem, och hon anser sig trakasserad och oförskämt behandlad av dig. Har du någon kommentar till det?

– Den enda kommentaren är att hennes man har åkt fast för att han haft en illegal visering eller något för något år sedan, och vi gick igenom hennes ansökan igen. Det är det enda jag kan säga. Men hon är också en dam som är väldigt påstridig. Men jag kommenterar inget mer, har inget mer att säga, säger Gunilla Fernando.

Luren läggs på.

Bestrider anklagelsen

S.H.A. Careem bestrider anklagelsen å det bestämdaste.

– Jag har aldrig åkt fast för olaglig visering, vare sig i Colombo eller i utlandet. Ms Gunilla Fernando kan kontakta lankesisk polis eller underrättelsetjänst för att få detta klarlagt.

S.H.A. Careem är journalist och anställd vid Associated Newspapers of Ceylon och har mångårig erfarenhet i yrket. Han sitter i ledningen för Lankesiska journalistförbundet, Asiatiska journalistfederationen samt Internationella journalistförbundet.

Careem har tagit så illa vid sig av ankla-

gelsen att han har kontaktat advokat i ärendet.

– Om Ms Fernando inte ber om ursäkt för sitt påstående tvingas jag vidta rättsliga åtgärder, säger S.H.A. Careem.

Ann Marie Fallenius, chargé d'affaires vid ambassaden, svarar motvilligt på frågor om påstådda missförhållanden.

– Ambassaden ställer sig helt oförstående till den kritik som framförts mot ambassaden, säger Ann Marie Fallenius.

Hon betonar att ambassaden av sekretessskäl inte kan kommentera enskilda fall och vill med den kommentaren få intervjun och faktasökandet i ärendet avslutat.

Finns inga handlingar

Hon betonar i svaret på en fråga i ett mail från SYDASIEN att en handläggare har "enligt svensk grundlag rätt att meddela vad han/hon vill till en journalist med dom begränsningar som sekretesslagen kap 16:1 stipulerar".

Senare visar det sig att ambassaden inte har några handlingar som rör S.H.A. Careem.

Hur ser du på det faktum att en av ambassadens handläggare försvarat den irriterade inställningen vid mötet med en grupp lankesiska journalister som var på väg till Sverige med att en man till en av dessa journalister tidigare utfört en olaglig handling (vilket han bestämt hävdar att han definitivt inte gjort)? Och att denne handläggare yttrat detta till en svensk journalist? Om det inte finns några handlingar om Mr Careem kan han ju uppenbarligen inte ha utfört

SYDASIEN 2/03.

den påstådda olagliga viseringsansökan? Kallas inte det falsk tillvitelse? Underförstått att en handläggare kan yttra vad som helst till en journalist är väl att yttrandet överensstämmer med sanningen? (Och även om ett sådant yttrande från en myndighetsperson skulle vara sant kan det i vissa fall ändå handla om förtal). Anser svenska ambassaden i Colombo fortfarande att det som har skett är acceptabelt och vill ni att vi ska vidarebefordra det budskapet till Mr Careem?

– Hon [Gunilla Fernando, red anm] har tidigare på förfrågan från mig sagt att hon inte kan påminna sig vad hon sagt vid det samtal du refererar till, svarar Fallenius och fortsätter.

– Min uppfattning är att ambassadens tjänstemän i sin tjänsteutövning inte ska diskutera varken med journalister eller med andra, ärenden som gäller enskilda. För övrigt har jag inget mer att tillföra i detta ärende.

Ambassadpersonalen kan alltså inte minnas vad som sades.

Linda kände sig diskriminerad av ambassadens personal

När Linda Bengtsson läste artikeln i SYDASIEN 2/03 gjorde hon en koppling till en egen upplevelse vid Sveriges ambassad i Colombo.

– Jag har själv varit med om detta och det känns hemskt att behöva läsa om hur de behandlar folk, bara för att de har "fel hudfärg". De behandlade mig så, så länge de inte förstod att jag var svensk.

Linda Bengtsson.

1997 var Linda Bengtsson i Sri Lanka för att arbeta på en fransk/lankesisk resebyrå. Vid ett tillfälle besökte hon Sveriges ambassad i Colombo i ett ärende. Hon blev väldigt förvånad när hon blev otrevligt bemött av den svenska personalen.

– Jag har inte blont hår och blåa ögon och personalen såg inte att jag var svensk medborgare genom mitt utseende och då var de inte heller trevliga mot mig. Då jag förklarat att jag var svensk medborgare blev de lite trevligare, berättar Linda Bengtsson.

Fick en obehaglig känsla

Hon fick förklaringen av personalen att det är så många som besöker konsulatet att de inte riktigt hinner se vem som är svensk.

Ann Marie Fallenius är chargé d'affaires vid ambassaden i Colombo:

– Ambassaden avvisar bestämt att det

skulle förekomma någon särbehandling på grund av hudfärg eller medborgarskap. Vi vill bemöta alla på ett juste och varmt sätt, säger hon.

Men Linda Bengtsson fick en obehaglig känsla då hon var tvungen att förklara att hon var svensk medborgare för att personalen skulle vara trevlig mot henne.

– Det ska inte spela någon roll vem man är, var man kommer ifrån och vilken nationalitet man har, alla borde väl behandlas lika. Det är på gränsen till diskriminering, det finns många svenska medborgare som inte är blonda och har blå ögon, säger Linda Bengtsson.

När hon kom hem till Sverige igen skrev hon ett brev till UD som utredde händelsen. Enligt ambassaden gjordes en "grundlig utredning" kring Linda Bengtsson 1997/98, vilken också är offentlig handling.

– Den visar att det inte låg något bakom, säger Ann Marie Fallenius.

Personalen på svenska konsulatet i Colombo fick möjlighet att uttala sig. Av uttalandet framgår att de inte kommer ihåg den specifika händelsen.

– Efter deras uttalande och UD:s så kallade utredning som enbart gick ut på att konsulatet skulle uttala sig, så hände det inte något mer och jag glömde väl delvis bort det otrevliga bemötandet som jag fick, säger Linda Bengtsson.

Ann Marie Fallenius betonar, precis som tidigare, att det "inte är någon mänsklig rättighet att få visum". Just den här typen av myndighetsbedömning är, enligt Fallenius, lika svår som den är viktig.

– Självklart gör vi inget för att diskriminera någon. Vi har en viseringsprocess som vi utför enligt Migrationsverkets direktiv. Det är en jättesvår hantering. Ibland står

ord mot ord, säger Ann Marie Fallenius.

Ansökningarna handlar oftast om besök till släktingar eller turistresor eller arbetsresor. Men det händer att ambassaden har kunskap om en person; något som denne inte vet att ambassaden känner till. Det kan ligga dem i fatet. I praktiken handlar det om att inte bevilja visum till människor som kan tänkas resa till Sverige för att söka asyl.

"Utgjuter all sin smärta"

Det är hög avslagsprocent på visumansökningar från medborgare i Sri Lanka, cirka 50-60 procent. Vissa länder i Asien har mycket lägre avslagsprocent. Andra har ännu högre. Det beror på förhållanden i de olika länderna.

– Det uppstår väldigt ofta situationer som har att göra med att människor är förtvivlade. De kan bli fruktansvärt ledsna och de utgjuter all sin smärta. Det händer ibland också att människor vägrar att lämna ambassaden. Många som får avslag blir otroligt ledsna. Det drabbar oss varje dag. Och det är inte konstigt att folk blir ledsna. Därför är det naturligt att frågorna ständigt är uppe till diskussion vid ambassaden, förklarar Ann Marie Fallenius.

Men för Linda Bengtsson var besöket vid ambassaden mycket obehagligt och det har satt spår inom henne. De är fortfarande kvar efter sju år.

– Att de behandlar folk olika är något som jag tycker är skrämmande och något som inte får ske, säger hon.

Enligt Linda Bengtsson visade den "grundliga utredningen" bara att ambassadpersonalen inte kunde minnas händelsen.

Johan Mikaelsson

Nyval i Sri Lanka den 2 april – freden får vänta

På enträgen uppmaning av sin partikamrader har president Chandrika Kumaratunga upplöst parlamentet och utlyst nyval den 2 april. Därmed tar hon ännu ett steg i den maktkamp hon i höstas drog igång mot den sittande premiärministern Ranil Wickremasinghe som tog regeringsmakten från Kumaratungas partigrupp Folkalliansen (PA) i valet 2001.

Priset för detta rävspel blir den framgångsrika fredsprocess med de tamilskatigrarna (LTTE) som Wickremasinghe drog igång direkt efter sitt maktövertagande med hjälp av norsk medling. Och

FOTO: OLLE MELKERHED

Vad väntar Sri Lanka efter den 2 april?

de massiva protesterna mot Kumaratungas planer på att upplösa parlamentet klingade ohörda.

Presidentens linje har varit att premiärministern gjort alltför stora eftergifter till gerillan för att få fred. Och hon har i januari på ett uppseendeväckande sätt lierat sig med Folkets befrielsefront (JVP), en ultranationalistisk och anti-tamilsk rörelse inom den singalesiska befolkningsmajoriteten.

Det är dock osäkert om presidentens agerande kommer att ge fler röster i det kommande valet. Premiärministerns koalition har haft 129 platser av de totalt 225 i parlamentet medan presidentens PA och JVP haft 93 mandat.

Thomas Bibin